

PLATNÉ ZNĚNÍ ČÁSTI ZÁKONA Č. 455/1991 Sb., O ŽIVNOSTENSKÉM PODNIKÁNÍ
(ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON), VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ, S VYZNAČENÝM
DOPLNĚNÍM

ČÁST PRVNÍ

HLAVA II

PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI

§ 5

Subjekty oprávněné provozovat živnost

(1) Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené tímto zákonem (dále jen "podnikatel"); státní povolení k provozování živnosti (dále jen "koncese") se vyžaduje jen v případech vymezených tímto zákonem.

(2) Fyzická osoba, která nemá bydliště na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky (dále jen „zahraniční osoba“), může na území České republiky provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba, pokud z tohoto nebo zvláštního zákona nevyplývá něco jiného. Pro účely tohoto zákona se za českou osobu považuje fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu na jejím území^{24b)}, ^{38e)}.

(3) Pokud ze zákona vyplývá povinnost předložit doklad potvrzující určité skutečnosti, rozumí se tím předložení dokladu včetně jeho překladu do českého jazyka provedeného tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočníků,^{24a)} pokud tento doklad nebyl vydán v českém jazyce. Pravost podpisu a otisku razítka na originálech předkládaných dokladů, které byly vydány v zahraničí, musí být ověřena.

(4) Požadavek na provedení překladu do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočníků a požadavek na ověření pravosti podpisu a otisku razítka podle odstavce 3 se nevztahuje na doklady předložené občanem členského státu Evropské unie nebo právnickou osobou se sídlem, ústřední správou nebo hlavním místem své podnikatelské činnosti v členském státu Evropské unie, nejsou-li pochybnosti o správnosti překladu, popřípadě o pravosti podpisu nebo otisku razítka.

(5) Zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky provozovat živnost a která má podle zvláštního zákona^{24b)} povinnost mít pro pobyt na území České republiky povolení, musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu. Povinnost doložit doklad podle věty první se nevztahuje na zahraniční fyzickou osobu, která hodlá na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím odštěpného závodu^{24c)}.

(6) Fyzická osoba, již byla udělena mezinárodní ochrana, a její rodinní příslušníci mohou provozovat živnost za stejných podmínek jako občan České republiky.

§ 6

Všeobecné podmínky provozování živnosti

(1) Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami, pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou

a) plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti⁵⁸⁾, a

b) bezúhonnost.

(2) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena^{25a)}.

(3) Bezúhonnost se prokazuje u občanů České republiky výpisem z evidence Rejstříku trestů a u osob, které jsou občany jiného členského státu Evropské unie, doklady podle § 46 odst. 1 písm. a). U osob, které nejsou občany České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie, se bezúhonnost prokazuje doklady podle § 46 odst. 1 písm. b) a výpisem z evidence Rejstříku trestů, nejedná-li se o osoby, které mají na území České republiky povolen trvalý pobyt; ty prokazují bezúhonnost stejně jako občané České republiky. Živnostenský úřad je oprávněn si vyžádat výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{25b)}. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Pro účely posouzení bezúhonnosti je živnostenský úřad oprávněn vyžádat si od soudu opis pravomocného rozhodnutí. Pokud rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení bezúhonnosti, je živnostenský úřad oprávněn nahlížet do těch částí trestního spisu, které tyto skutečnosti obsahují. V případě, že rozhodnutí bylo vydáno soudem cizího státu, je živnostenský úřad oprávněn si vyžádat předložení opisu pravomocného rozhodnutí soudu od osoby, která živnost ohlašuje nebo která žádá o koncesi. Nepředloží-li tato osoba živnostenskému úřadu opis ve stanovené lhůtě, platí, že neodstranila závady ohlášení nebo žádosti o koncesi. Živnostenský úřad v takovém případě postupuje podle § 47 odst. 5 nebo § 53 odst. 2.

§ 6a

zrušen

§ 7

Zvláštní podmínky provozování živnosti

(1) Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují.

(2) V případě změny nebo doplnění požadavků na odbornou způsobilost po vzniku živnostenského oprávnění se nepožaduje prokázání praxe u podnikatele, kterému trvá živnostenské oprávnění pro provozování dotčené živnosti, a u osoby, která vykonává funkci odpovědného zástupce pro dotčenou živnost, jestliže ji vykonávala již před touto změnou.

(3) Nelze-li odbornou nebo jinou způsobilost prokázat dokladem vydaným jedné fyzické osobě, lze odbornou způsobilost prokázat dokladem vydaným podnikateli příslušným odborným orgánem v souladu se zvláštními předpisy.^{22b)}

(4) Pokud je v rámci odborné způsobilosti vyžadována praxe v oboru, rozumí se jí pro účely

tohoto zákona výkon odborných činností náležejících do oboru nebo příbuzného oboru živnosti osobou samostatně výdělečně činnou v oboru nebo v příbuzném oboru na základě příslušného oprávnění k podnikatelské činnosti, osobou pověřenou vedením obchodního závodu (dále jen "závod") nebo odštěpného závodu, odpovědným zástupcem, osobou bezprostředně odpovědnou za řízení činnosti, která je předmětem živnosti, nebo osobou vykonávající samostatné odborné práce odpovídající oboru živnosti v pracovněprávním vztahu, služebním, členském nebo obdobném poměru (dále jen „pracovněprávní vztah“). Dobou praxe se rozumí doba výkonu odborných činností konaných v pracovním poměru po stanovenou týdenní pracovní dobu nebo souměřitelná doba výkonu těchto činností konaných v pracovním poměru po kratší pracovní dobu nebo v jiném pracovněprávním vztahu nebo s tím souměřitelná doba výkonu odborných činností osobou samostatně výdělečně činnou, osobou pověřenou vedením závodu nebo odštěpného závodu nebo odpovědným zástupcem. Za příbuzné obory se považují obory, které užívají stejných nebo podobných pracovních postupů a odborných znalostí.

(5) Odbornou způsobilost může občan České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie prokázat též doklady o odborné kvalifikaci, které osvědčují, že předmětnou činnost vykonával v jiném členském státě Evropské unie

a) po dobu 6 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi,

b) po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

c) po dobu 4 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně dvouleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

d) po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba, prokáže-li, že vykonával předmětnou činnost nejméně 5 let v pracovněprávním vztahu, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi,

e) po dobu 5 po sobě jdoucích let ve vedoucím postavení, z toho nejméně 3 roky v odborné funkci s odpovědností za nejméně jedno oddělení závodu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

f) po dobu 5 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi,

g) po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, prokáže-li, že vykonával předmětnou činnost nejméně 5 let v pracovněprávním vztahu, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi,

h) po dobu 5 po sobě jdoucích let v pracovněprávním vztahu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně tříleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

i) po dobu 6 po sobě jdoucích let v pracovněprávním vztahu, je-li držitelem dokladu o dosažené

kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího nejméně dvouleté vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

j) po dobu 3 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi,

k) po dobu 2 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu,

l) po dobu 2 po sobě jdoucích let jako samostatně výdělečně činná osoba nebo ve vedoucím postavení, prokáže-li, že vykonával předmětnou činnost nejméně 3 roky v pracovněprávním vztahu, přičemž výkon činnosti nesmí být ukončen více než 10 let před ohlášením živnosti nebo podáním žádosti o koncesi, nebo

m) po dobu 3 po sobě jdoucích let v pracovněprávním vztahu, je-li držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného nebo uznaného příslušným orgánem nebo institucí členského státu a potvrzujícího vzdělání a přípravu, které jej odborně připravují pro výkon předmětné činnosti v členském státě původu, pokud tak stanoví § 21 odst. 2 u řemeslných živností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu nebo u jednotlivých vázaných nebo koncesovaných živností přílohy č. 2 nebo 3 k tomuto zákonu; při posuzování odborné způsobilosti se použije zákon o uznávání odborné kvalifikace^{25c}).

(6) Podnikatel je povinen zajistit výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5 k tomuto zákonu, pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti, které jsou v této příloze stanoveny. Zvláštní právní předpisy stanovující odbornou způsobilost fyzických osob pro výkon určité živnosti nejsou tímto ustanovením dotčeny. Podnikatel vede o osobách splňujících podmínky odborné způsobilosti evidenci a uchovává kopie dokladů prokazujících tuto způsobilost minimálně 3 roky ode dne ukončení výkonu činností těmito osobami; přitom je povinen dodržovat povinnosti stanovené zákonem upravujícím ochranu osobních údajů.^{25d})

§ 7a

zrušen

§ 8

Překážky provozování živnosti

(1) Živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, ode dne

a) prodeje závodu jedinou smlouvou v rámci zpeněžení majetkové podstaty,

b) nabytí právní moci rozhodnutí, kterým soud ukončil provozování závodu nebo ode dne určeného v tomto rozhodnutí jako den ukončení provozování závodu.

(2) Živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, a to po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo od právní moci rozhodnutí o zastavení insolvenčního řízení z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující. Živnost dále nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, a to po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení

konkursu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů. Byl-li konkurs zrušen z jiného důvodu, překážka provozování živnosti uvedená v odstavci 1 odpadá právní mocí rozhodnutí o zrušení konkursu. Živnostenský úřad může prominout překážku uvedenou ve větě první nebo druhé, jestliže dlužník prokáže, že u něho jsou splněny předpoklady pro řádné plnění povinností při podnikání a pro řádné plnění finančních závazků.

(3) Jestliže soud v insolvenčním řízení nařídil předběžné opatření, jímž fyzickou nebo právnickou osobu, jejíž úpadek nebo hrozící úpadek se v tomto řízení řeší, omezil v nakládání s majetkovou podstatou, může taková osoba učinit úkony související se vznikem, změnou nebo zrušením živnostenského oprávnění, oznámit přerušeni provozování živnosti nebo pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno, jen s písemným souhlasem předběžného insolvenčního správce.

(4) V průběhu insolvenčního řízení může fyzická nebo právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, činit úkony související se vznikem, změnou nebo zrušením živnostenského oprávnění, oznámit přerušeni provozování živnosti nebo pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno, jen s písemným souhlasem insolvenčního správce.

(5) Fyzická nebo právnická osoba, které byl uložen zákaz činnosti, nemůže po dobu trvání tohoto zákazu živnost, do jejíž obsahové náplně tato činnost spadá, provozovat. Jedná-li se o živnost volnou, nemůže tato osoba provozovat činnost v rámci živnosti volné, na kterou se vztahuje trest nebo sankce zákazu činnosti, a to po dobu trvání tohoto zákazu; provozování ostatních činností v rámci živnosti volné zůstává nedotčeno. Neexistence překážky provozování živnosti u právnické osoby se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů, u zahraničních právnických osob též doklady podle § 46 odst. 2 písm. a) nebo b) ze státu sídla. Živnostenský úřad je oprávněn vyžádat si výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{25b)}. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, nemůže po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění stejnou živnost provozovat

a) fyzická nebo právnická osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3,

b) fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu právnické osoby v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 této právnické osobě; to neplatí v případě, že fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu, prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti, které vedlo ke zrušení živnostenského oprávnění, zabránila,

c) právnická osoba, členem jejíhož statutárního orgánu je fyzická nebo právnická osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3,

d) právnická osoba, členem jejíhož statutárního orgánu je fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu právnické osoby v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 této právnické osobě; to neplatí v případě, že právnická osoba prokáže, že tento člen vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti, které vedlo ke zrušení živnostenského oprávnění, zabránil.

§ 9

Rozdělení živností

Živnosti jsou:

- a) ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení,
- b) koncesované, které smějí být provozovány na základě koncese.

§ 10

Živnostenské oprávnění

(1) Oprávnění provozovat živnost (dále jen "živnostenské oprávnění") vzniká s výjimkou uvedenou v odstavci 5 právnickým osobám již zapsaným do obchodního nebo obdobného rejstříku, právnickým osobám, které se do obchodního nebo obdobného rejstříku nezapisují, a fyzickým osobám:

- a) u ohlašovacích živností dnem ohlášení; to však neplatí v případech uvedených v § 47 odst. 5 větě druhé, § 47 odst. 6 až 8,
- b) u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese; to neplatí v případě uvedeném v § 54 odst. 3.

(2) Právnickým osobám vzniklým podle zvláštního právního předpisu,^{28b)} které se zapisují do obchodního rejstříku až po jejich vzniku, vzniká živnostenské oprávnění podle odstavce 1 písmen a) a b).

(3) Podnikatel prokazuje své živnostenské oprávnění

- a) výpisem ze živnostenského rejstříku s údaji podle § 60 odst. 5 písm. a), b) nebo c) (dále jen „výpis“),
- b) do vydání výpisu stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy^{28c)} nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese.

(4) Živnostenský úřad potvrdí splnění podmínek pro provozování živnosti vydáním výpisu zahraničním fyzickým osobám, které hodlají na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím svého odštěpného závodu, nebo zakladatelům, popřípadě orgánům nebo osobám, oprávněným podat návrh na zápis české právnické osoby do obchodního nebo obdobného rejstříku, je-li prokázáno, že právnická osoba byla založena, nebo zahraničním právnickým osobám.

(5) Osobám uvedeným v odstavci 4 vzniká živnostenské oprávnění dnem jejich zápisu do obchodního nebo obdobného rejstříku, pokud se na základě jiného zákona do takového rejstříku zapisují. Nepodají-li návrh na zápis ve lhůtě 90 dnů ode dne doručení výpisu nebo není-li návrhu vyhověno, rozhodne živnostenský úřad o tom, že ohlašovatel podmínky pro vznik živnostenského oprávnění nesplnil; v případě koncese tuto skutečnost poznamená do spisu a zapíše do živnostenského rejstříku.

(6) Vzniká-li živnostenské oprávnění fyzické osobě, které dosud nebylo přiděleno identifikační číslo osoby, přidělí jí živnostenský úřad identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru osob^{28d)}.

(7) Živnostenské oprávnění nemůže být přeneseno na jinou osobu. Jiná osoba je může vykonávat, jen stanoví-li to tento zákon.

Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce

§ 11

(1) Podnikatel může provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce. Odpovědný

zástupce je fyzická osoba ustanovená podnikatelem, kterému odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k němu ve smluvním vztahu. Nikdo nemůže být ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři podnikatele.

(2) Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti podle § 6 a 7.

(3) Osoba, které byl uložen zákaz činnosti, nemůže být po dobu trvání tohoto zákazu odpovědným zástupcem pro živnost, do jejíž obsahové náplně tato činnost spadá. Odpovědným zástupcem pro stejnou živnost nemůže být ani osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3, a to po dobu 1 roku od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění. Odpovědným zástupcem právnické osoby nemůže být člen kontrolního orgánu této právnické osoby.

(4) Odpovědného zástupce je povinen ustanovit

a) podnikatel, který je fyzickou osobou a nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti (§ 7),

b) podnikatel, který je právnickou osobou, pro živnosti vyžadující splnění zvláštních podmínek provozování živnosti (§ 7). Do funkce odpovědného zástupce ustanoví česká právnická osoba osobu, která je členem jejího statutárního orgánu a která splňuje podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce podle tohoto zákona. Zahraniční právnická osoba ustanoví do funkce odpovědného zástupce vedoucího odštěpného závodu umístěného na území České republiky, který splňuje podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce podle tohoto zákona. Nelze-li odpovědného zástupce ustanovit z uvedených osob, ustanovuje podnikatel odpovědného zástupce z jiných osob.

(5) Ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací i ukončení výkonu jeho funkce je podnikatel povinen oznámit živnostenskému úřadu do 15 dnů ode dne, kdy uvedená skutečnost nastala. Oznámí-li ukončení výkonu funkce sám odpovědný zástupce, musí současně prokázat, že o ukončení výkonu své funkce informoval předem písemně podnikatele. Nelze-li určit den ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce podle oznámení podnikatele, končí výkon funkce odpovědného zástupce dnem doručení oznámení odpovědného zástupce živnostenskému úřadu. Uvedl-li odpovědný zástupce ve svém oznámení jako den ukončení výkonu své funkce den pozdější, končí výkon jeho funkce tímto dnem.

(6) Odpovědný zástupce pro živnost ohlašovací může vykonávat svoji funkci ode dne ustanovení, splňuje-li podmínky vyžadované tímto zákonem.

(7) Ustanovení odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou předloží podnikatel ke schválení živnostenskému úřadu. Ustanovení nabývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí o schválení nabylo právní moci. Ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce podnikatel oznámí živnostenskému úřadu do 15 dnů od ukončení výkonu funkce. Oznámí-li ukončení výkonu funkce sám odpovědný zástupce, musí současně prokázat, že o ukončení výkonu své funkce informoval předem písemně podnikatele. Nelze-li určit den ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce podle oznámení podnikatele, končí výkon funkce odpovědného zástupce dnem doručení oznámení odpovědného zástupce živnostenskému úřadu. Uvedl-li odpovědný zástupce ve svém oznámení jako den ukončení výkonu své funkce den pozdější, končí výkon jeho funkce tímto dnem.

(8) Přestane-li odpovědný zástupce vykonávat funkci nebo nesplňuje-li podmínky, musí podnikatel nejpozději do 15 dnů ustanovit nového odpovědného zástupce. To neplatí, je-li provozování živnosti pozastaveno nebo oznámí-li podnikatel živnostenskému úřadu, že provozování živnosti je dočasně přerušeno (§ 31 odst. 11).

(9) Podnikatel může ustanovit odpovědného zástupce i v případech, kdy to tento zákon nevyžaduje. Na jeho ustanovení se vztahuje § 11 obdobně s výjimkou odstavce 8.

(10) Pokud podnikatelem ustanovený odpovědný zástupce přestal vykonávat funkci nebo přestal splňovat zákonem stanovené požadavky, může podnikatel provozovat živnost bez odpovědného zástupce jen v případě, že tak stanoví jiný právní předpis, a za podmínek jím stanovených. Živnostenský úřad zapíše do živnostenského rejstříku ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce a uvede, že živnost je dočasně provozována bez odpovědného zástupce.

(11) Pokud zvláštní právní předpis stanoví podmínky provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce odlišně, ustanovení odstavců 1 až 9 se nepoužijí.

§ 12

zrušen

§ 13

Pokračování v provozování živnosti při úmrtí podnikatele

(1) Zemře-li podnikatel, mohou v provozování živnosti pokračovat za podmínek stanovených v odstavcích 2 až 5 až do skončení řízení o projednání dědictví

- a) správce pozůstalosti, anebo vykonavatel závěti, náleží-li mu správa pozůstalosti²⁹⁾,
- b) dědicové ze zákona, pokud není dědiců ze závěti,
- c) dědicové ze závěti a pozůstalý manžel nebo partner^{28a)}, i když není dědicem, je-li spoluvlastníkem majetku používaného k provozování živnosti,
- d) insolvenční správce ustanovený soudem podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾, nejdéle však do skončení insolvenčního řízení, a likvidační správce⁵⁹⁾,
- e) pozůstalý manžel nebo partner^{28a)} splňující podmínku uvedenou v písmenu c), pokud v živnosti nepokračují dědicové, nebo
- f) svěřenský správce⁶⁰⁾, pokud byl závod pořízením pro případ smrti vložen do svěřenského fondu.

(2) Pokud správce pozůstalosti povolaný zemřelým podnikatelem, anebo vykonavatel závěti, náleží-li mu správa pozůstalosti, nebo osoba uvedená v odstavci 1 písm. b), c) nebo e) hodlá pokračovat v provozování živnosti na základě oprávnění zemřelého podnikatele, je povinna oznámit tuto skutečnost živnostenskému úřadu ve lhůtě 3 měsíců ode dne úmrtí podnikatele, nestanoví-li tento zákon jinak. Pokud tato lhůta marně uplyne, zaniká živnostenské oprávnění zemřelého podnikatele dnem jeho úmrtí, nepokračuje-li v provozování živnosti správce pozůstalosti jmenovaný soudem, svěřenský, insolvenční nebo likvidační správce. Nesplňuje-li osoba uvedená v první větě, která hodlá pokračovat v provozování živnosti, podmínky stanovené v § 6 nebo 7 nebo jsou-li u ní překážky podle § 8 anebo nemá-li pobyt na území České republiky, pokud jej tento zákon vyžaduje, je povinna neprodleně ustanovit odpovědného zástupce.

(3) Pokud osoba uvedená v odstavci 2 větě první, která oznámila podle odstavce 2 pokračování v provozování živnosti, se rozhodla nadále nepokračovat v provozování živnosti na základě živnostenského oprávnění zemřelého podnikatele, oznámí tuto skutečnost živnostenskému úřadu. Oprávnění pokračovat v provozování živnosti jí zanikne dnem doručení oznámení živnostenskému úřadu, a nepokračuje-li v provozování živnosti jiná oprávněná osoba podle odstavce 1, zanikne tímto dnem i živnostenské oprávnění zemřelého podnikatele.

(4) Správce pozůstalosti jmenovaný soudem, svěřenský, insolvenční nebo likvidační správce je povinen oznámit pokračování v provozování živnosti ve lhůtě 1 měsíce ode dne úmrtí podnikatele, a pokud byl do funkce ustanoven později, do 1 měsíce ode dne, kdy byl do této funkce ustanoven. Nesplňuje-li správce pozůstalosti jmenovaný soudem, svěřenský nebo insolvenční správce podmínky stanovené v § 7, je povinen neprodleně ustanovit odpovědného zástupce.

(5) Pokud živnostenské oprávnění zemřelého podnikatele nezaniklo podle odstavce 2 nebo 3, může po skončení řízení o pozůstalosti pokračovat v provozování živnosti osoba uvedená v odstavci 1 písm. b), c) nebo e), jestliže prokáže, že nabyla majetkového práva vztahujícího se k provozování živnosti, a to i když neoznámila pokračování v provozování živnosti podle odstavce 2, nebo svěřenský správce, pokud byla majetková práva vztahující se k provozování živnosti pořízením pro případ smrti vložena do svěřenského fondu. Pokračování v provozování živnosti musí tato osoba do 3 měsíců od skončení řízení o pozůstalosti oznámit živnostenskému úřadu a současně ohlásit živnost nebo podat žádost o koncesi podle tohoto zákona, jinak jí právo pokračovat v provozování živnosti zanikne marným uplynutím této lhůty. Právo pokračovat v provozování živnosti zanikne osobě, která oznámila pokračování v provozování živnosti podle věty druhé, nejpozději dnem vzniku vlastního živnostenského oprávnění nebo u ohlašovacích živností rozhodnutím živnostenského úřadu podle § 47 odst. 5 nebo 6 a u koncesovaných živností zastavením řízení nebo zamítnutím žádosti o koncesi. Živnostenské oprávnění zemřelého podnikatele zaniká marným uplynutím tříměsíční lhůty uvedené ve větě druhé nebo dnem zániku práva pokračovat v provozování živnosti poslední z pokračujících osob.

(6) Pro náležitosti oznámení podle odstavců 2 až 5 se použijí § 45, 46 a 50 obdobně.

(7) Pro účely zápisu do živnostenského rejstříku soud poskytne na žádost živnostenského úřadu údaj o pravomocném skončení řízení o pozůstalosti po zemřelém podnikateli.

§ 14

nadpis vypuštěn

Při fúzi nebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva nebo při převodu jmění na společníka postupem podle zvláštního právního předpisu^{29a)} může nástupnická obchodní společnost nebo družstvo, která dosud nemá příslušné živnostenské oprávnění, popřípadě přejímající společník, který je fyzickou osobou a nemá dosud příslušné živnostenské oprávnění, pokračovat v provozování živnosti na základě živnostenského oprávnění zaniklé nebo rozdělované obchodní společnosti nebo družstva za předpokladu, že do 15 dnů ode dne právních účinků fúze, rozdělení nebo převodu jmění na společníka písemně oznámí pokračování v živnosti živnostenskému úřadu a současně ohlásí ohlašovací živnost nebo podá žádost o koncesi podle tohoto zákona. Právo pokračovat v provozování živnosti podle věty první zaniká dnem vzniku vlastního živnostenského oprávnění právnímu nástupci nebo u ohlašovacích živností rozhodnutím živnostenského úřadu podle § 47 odst. 5 a 6 a u koncesovaných živností zastavením řízení nebo zamítnutím žádosti o koncesi.

§ 15

zrušen

§ 16

zrušen

Provozovny

§ 17

(1) Provozovnou se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována. Za provozovnu se považuje i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb (dále jen „automat“) a mobilní provozovna.

(2) Mobilní provozovna je provozovna, která je přemístitelná a není umístěna na jednom místě po dobu delší než tři měsíce.

(3) Živnost může být provozována ve více provozovnách, pokud podnikatel má právní důvod pro jejich užívání. Na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinen prokázat právní důvod pro užívání provozovny; to neplatí pro mobilní provozovny a automaty. U mobilních provozoven je podnikatel povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat oprávněnost umístění provozovny. Je-li provozovna umístěna v bytě a není-li podnikatel vlastníkem tohoto bytu, může v něm provozovat živnost pouze se souhlasem vlastníka. Podnikatel je povinen zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně oznámit předem živnostenskému úřadu; to neplatí pro zahájení provozování živnosti v provozovně, která je uvedena v ohlášení živnosti podle § 45 odst. 2 písm. g) a § 45 odst. 3 písm. f) nebo v žádosti o koncesi podle § 50 a pro automaty a mobilní provozovny. V oznámení podnikatel uvede údaje podle odstavce 5.

(4) Podnikatel je povinen zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů^{29b)}. Pro každou provozovnu musí být ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny; to neplatí pro automaty.

(5) V oznámení podle odstavce 3 podnikatel uvede

- a) obchodní firmu nebo název nebo jméno a příjmení,
- b) identifikační číslo osoby,
- c) adresu provozovny, popřípadě její umístění a předmět podnikání v této provozovně, u živnosti volné obor činnosti,
- d) datum zahájení (ukončení) provozování živnosti v provozovně.

(6) Živnostenský úřad, který obdrží oznámení podle odstavce 3, přidělí provozovně identifikační číslo provozovny poskytnuté správcem základního registru osob^{28d)}, nebylo-li již přiděleno, provede zápis provozovny do živnostenského rejstříku a o provedeném zápisu informuje podnikatele.

(7) Provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem osoby. Mobilní provozovna a automat musí být dále označeny údajem o sídle nebo adrese, na které je umístěn odštěpný závod zahraniční osoby.

(8) Provozovna určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům^{29c)} musí být trvale a zvenčí viditelně označena také

- a) jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů,
- b) prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat,
- c) kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování.

(9) Při uzavření provozovny uvedené v odstavci 8 je podnikatel povinen, nebrání-li tomu

závažné důvody, předem na vhodném a zvenčí viditelném místě označit počátek a konec uzavření, s výjimkou mobilních provozoven a automatů.

(10) Podnikatel může prodávat zboží nebo poskytovat služby, pokud prodej zboží nebo poskytování služeb nevyžaduje koncesi, pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem. Prodej zboží nebo poskytování služeb pomocí automatů nesmí umožnit získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštními právními předpisy^{29e)}.

§ 18

(1) Obec může vydat tržní řád formou nařízení obce^{29f)}. V tržním řádu vymezí místa pro nabídku a prodej zboží (dále jen "prodej zboží") a pro nabídku a poskytování služeb (dále jen "poskytování služeb") mimo provozovnu určenou k tomuto účelu rozhodnutím, opatřením nebo jiným úkonem vyžadovaným stavebním zákonem^{29g)}. Těmito místy jsou tržnice a tržiště (dále jen "tržiště").

(2) Obec může tržním řádem vymezit

- a) kapacitu a požadavky na vybavenost tržiště,
- b) dobu prodeje zboží a poskytování služeb na tržišti,
- c) pravidla pro udržování čistoty a bezpečnosti na tržišti,
- d) pravidla, která musí dodržet provozovatel tržiště k zajištění jeho řádného provozu, nebo
- e) pravidla, která musí dodržet provozovatel tržiště pro zajištění řádného užívání tržiště osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

(3) Obec může tržním řádem dále

- a) rozdělit tržiště podle druhu prodáváného zboží nebo poskytované služby, nebo
- b) stanovit, že se tržní řád nevztahuje na některé formy prodeje zboží nebo poskytování služeb prováděných mimo provozovnu.

(4) Obec může nařízením obce^{29f)} stanovit, že některé formy prodeje zboží nebo poskytování služeb prováděné mimo provozovnu jsou v obci nebo v její části zakázány.

§ 18a

(1) Obec může za účelem regulace ubytovacích služeb podle přílohy č. 4 k tomuto zákonu obor činnosti č. 55 v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci vydat nařízení obce.

(2) Nařízením podle odstavce 1 může obec stanovit:

- a) období, ve kterém je poskytování ubytovacích služeb v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci zakázáno,**
- b) podmínky, za jakých je možné poskytování ubytovacích služeb v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci, a to maximální počet současně ubytovaných osob nebo maximální počet přenocování v jednom kalendářním roce v jedné bytové jednotce, v rodinném domě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci.**

22b) Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.

24) § 7 zákona č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky. Zákon č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

24a) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

24b) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

24c) § 503 občanského zákoníku.

25a) Například § 60, 60a, 70 trestního zákona.

25b) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

25c) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

25d) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

26) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

27) § 5 zákona č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

28a) Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

28b) Například zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

28c) § 8a zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

28d) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

29) § 1553 až 1560 občanského zákoníku.

§ 157 až 159 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

29a) Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů.

29b) Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

29c) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

29e) Například zákon č. 79/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

29f) § 11 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

29g) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

38e) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

58) § 33 občanského zákoníku.

59) § 197, 203 až 205 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

60) § 1448 až 1456 občanského zákoníku.